

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Bd. Regele Ferdinand No. 5.

A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:

CONST. I. ȘTEFĂNESCU

ECONOM

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

La Arad și aiurea

Presa românească din Arad, avea o veche dorință: ziarele minoritare din Arad, să scrie numele localităților din țară și străzile din oraș pe numele lor românești. De un timp încoace, această dorință a și fost îndeplinită. Cam târziu, dar e bună și acum.

Însă măsura aceasta s'a luat, numai pentru Arad. Căci în gazetele minoritare din Cluj și Brașov, zilnic vedem numele românești ale localităților din Ardeal, schimonosite în limba maghiară, de nici dracul — Doamne iartă-ne! — nu înțelege cari sunt acele și unde sunt.

Și este interesant că tocmai în aceste gazete se publică cele mai violente atacuri a tot ce-i românesc, tocmai aceste gazete sunt cele mai nemulțumite de stăpânirea românească. În coloanele acestor gazete aflăm zi de zi strecurată — în doze mai mici și mai mari — speranța și credința că actuala stare de fapt și de drept nu va dura.

Nu înțelegem mentalitatea care stăpânește pe conducătorii acestor gazete. Este o elementară datorie de cavalierism, ca atunci când mănâncă pâinea Țării Românești, când mare parte din abonații lor sunt români, să scrie numele localităților pe numele lor românești. Și numai după aceea, dacă nu se încadrează — altă lipsă de cavalierism — în complexul intereselor statului, ar avea dreptul să critice.

Vina nu e numai a lor ci și autorităților și a oamenilor politici din orașele respective.

A autorităților, pentru că nu sunt destul de energice, și a oamenilor politici, pentru că în intrigile lor mărunte se servesc de prea multe ori de gazetele minoritare. Astfel ca atunci când trebuie să le impună ceva, — fie chiar și în interesul românismului — nu pot, pentru că le sunt obligați.

Este o greșală pe care cei din Brașov și Cluj ar trebui să o dregă cât mai curând posibil.

Continuarea pe mai departe a acestei lipse de autoritate denotă nu numai o dezertare dela postul de comandă a naționalismului, ci și o trădare a trecutului.

Cei mai în vârstă își aduc desigur aminte de felul cum erau scrise gazetele românești sub stăpânirea ungurească. Nu se găseau în paginile lor numele nici unei localități scrise pe numele ei românesc, ci numai numele unguresc. În cel mai bun caz pe lângă numele unguresc, figura în paranteză, sau cu literă mică și numele românesc.

Nu mai amintim cealaltă parte a chestiunii de care ne plângem în prima parte a articolului.

În presa românească din Ardealul stăpânit de unguri se scriau

articole vehemente contra stăpânirii, dar întotdeauna acele se bazau pe fapte concrete și controlabile. Și toate tindeau să apere Ardealul de deznaționalism, să apere biserica și școala.

Care a fost gazeta care a îndrăznit pe acele vremuri să protesteze pentru că un funcționar român a fost dat afară din slujbă pentru că nu a știut limba statului.

Cazuri de aceste nu s'au întâmpinat deosebite, nu s'a găsit nici un român, — român conștient de el însuși — care să-și permită, în calitatea sa de funcționar al statului maghiar să nu cunoască limba oficială.

Astăzi? Toată lumea cunoaște situația, toată presa minoritară țipă ca din gura șarpelui când un funcționar minoritar e dat afară pentru că nu posedă limba statului.

Gazetele minoritare uită lucrurile aceste, probabil intenționat.

Românii, ardeleni, dinainte de războiu au fost cavaleri cu niște tirazi; după războiu continuă să fie cavaleri față de niște lași, cari exploatează cavalierismul românesc, căptușit și cu nițel tembelism!

Iertați-ne, dar așa e!

r. b.

Demonstrația antirevizionistă a Sașilor

La Brașov s'a ținut ieri o mare adunare săsească, cu reprezentanți din tot Ardealul.

Adunarea a discutat obșnuitele probleme economice, culturale și sociale ale minorității săsești, dar — spre deosebire de congresele partidului maghiar — a știut să fie cinstită, și a subliniat că minoritatea săsească înțelege să lupte cot la cot cu românii pentru prosperarea țării, dat fiind că o prosperare a statului român înseamnă prosperarea tuturor cetățenilor ce-l compun.

Mai mult încă.

Adunarea săsească a protestat vehement în contra revizionismului, spunând prin gura d-lor Fabritius și Theil și prin declarațiile ce au însoțit cuvântările acestora, că se vor opune întotdeauna, cot la cot cu românii, oricărui încercări ale revizionistilor.

Semnaldm cu bucurie această demonstrație săsească, care dovedește încă o dată cumintenia și cinstea concetățenilor noștri germani.

Demonstrația aceasta vine să întregască splendidele manifestări patriotice de astă primăvară ale șvabilor din ținutul Aradului, făcute cu prilejul celei de a 15 a aniversări a desrobirii ținutului nostru.

Scelerata gens rustica...

— O mentalitate care pune în primejdie viitorul României —

— Instrăinarea școlilor secundare românești —

Vă mai amintiți de sigur de lucrurile ce s'au scris în coloanele acestea astă iarnă, când a trebuit să înfierăm fapta unuia care s'a apucat să facă generalizări în legătură cu atentatul dela Sinaia și să ceară împiedecarea accesului la oraș al celor dela țară, după dânsul, „neam scelerat”, adică blestemat.

Ceea ce înfierasem atunci, nu era o mentalitate izolată a unuia care ținea cu orice preț să tragă concluzii referitoare la lumea dela țară, din crima unuia care numai dela țară nu era (căci, ni se pare, Focșanii și mai cu seamă Galații nu s'au mult mai rustice decât Aradul nostru). Era o mentalitate destul de curentă în lumea intelectualilor noștri, cari și-au uitat de opinia din care se trag de nădăd ce s'au văzut înscădunați în vr'o slujbă sau vr'o sinecură, și le putea când aud numai vorbindu-se despre lumea din care au purces.

Ne-am ridicat deci cu toată vehemența în contra generalizării ce se încerca, ținând seamă nu numai de insulta nedreaptă ce se aducea țărânimii noastre — cea mai sădătoasă, moralicește cel puțin, dintre țărânimile din Europa centrală și

răsăriteană —, ci și de interesul național superior care nu poate fi asigurat și apărut în orașele provinciilor noastre desrobite decât printr-o continuă îmbogățire românească dela țară. Chiar dacă atentatorul Constantinescu era rural și nu orășean, și chiar dacă la țară n'am avea o lume atât de sădătoasă precum o avem, nici atunci chiar o generalizare care să ducă la concluzia că trebuie închise porțile orașelor noastre instrăinate, n'ar putea fi admisă. Atâta vreme cât orașele sunt cele cari dictează în viața unei țări, și atâta vreme cât orașele noastre sunt aproape de sădătoare acaparate de străini ce poartă țărâni românești zămbetele și n'asteaptă decât momentul să o gâtuie, românii dela țară trebuie lăsați și ajutați să se gospodărească în orașe, să le românească. Că unii dintre ei ar putea deveni la oraș elemente nefolositoare, nu e vina lor! Dacă prețindem că suntem o societate organizată, un stat care-și cunoaște interesele, există mijloace pentru transformarea și a celui depe urmă membru al societății în cetățean folositor!

ținut examenele cu ușile închise, fără asistență cuiva, și că nu s'ar fi făcut examinări din materiile obligatorii, ci din altele, sau și din altele.

O primejdie națională

Vom vedea până la urmă, ce e adevărat din ceea ce se afirmă despre aceste examene.

În orice caz, ministerul de instrucție e obligat să pună capăt agitației obștești, printr-o anchetă foarte severă, urmată — dacă cele ce se spune sunt adevărate — de sancțiunile cele mai severe.

Căci, să nu se uite:

De-un cârd de ani, școlile noastre secundare de stat sunt literalmente invadate de minoritari, fără ca aceasta să aducă o scădere a contingentului școlilor minoritare, ci dimpotrivă: contingentul școlilor neromânești crește an de an la fel! Ne amenință depe partea aceasta o primejdie înșușit mai mare decât aceea ce-o constituie astăzi minoritarii centrifugi pentru țara românească.

Procentul românilor la școlile secundare de stat din Arad a fost anul trecut între 66 și 57.30%. Cel mai mic a fost tocmai la liceul „Ghiza Birta”. La această școală, al cărei contingent minoritar a fost de 42.27% la sută, evreicele au constituit un procent de 29.64%, și anume: 175 evreice, față de 224 române!

Și, să se țină seamă: Procentul minoritarilor e dat pe școală, deci primejdia cea adevărată nu reiese întreagă din aceste arătări. Cum năvala minoritară a început numai de câțiva ani clasele superioare sunt mai ferite de amestec indezirabil, și în consecință procentul minoritar din cursul inferior este de-a dreptul amețitor!

Iată ce perspective ne rezervă pentru viitorul apropiat școlile noastre de stat.

Și dacă n'am putut avea nimic de zis decât în contra ministerului care tăia bursile, atâta vreme cât ni s'a motivat scăderea românilor cu sărăcia generală a românilor, e firesc să ne alarmăm azi în cel mai mare grad, dacă ni se spune că nu e numai sărăcia românească la mijloc (doar că a fost la examenele de admitere ale tuturor școlilor secundare din Arad o neobișnuit de mare afliuență românească), ci și altceva.

Se impune deci ca autoritățile superioare să-și deschidă bine ochii în fața primejdiei ce se pregătește neamului românesc, și dacă

(Continuare în pag. 11).

Ce s'a petrecut la examenele de admitere dela Arad

Mentalitatea cu care ne războiam, a mai ieșit de-atunci de multe ori la iveală. Un caz tipic a fost cel dela primăria Aradului, bună-bucuroasă să accepte propunerea faimosului Czettel de a izgonii rurali — adică românii — din slujbele primăriei, și a se invita și întreprinderile particulare din oraș să facă la fel.

Acum veni un nou caz. Și, din păcate, tocmai de unde era mai puțin așteptat: din lumea școlilor.

Cazul dela liceul „Moise Nicoară”

În confratele „Știră” a apărut ieri o scrisoare a unui părinte, în care se arată că la examenele de admitere în clasa I-a ținute săptămâna trecută la liceul de băieți din Arad, copiii dela țară au rămas pe dinafară, fiindcă învățătorii de prin sate nu-și văd de școală și-i trimit la Școala orășenească nepregătiți.

Luăm act că s'a putut întâmpla la liceul amintit asemenea selecție. Cât despre scuza ei (formulată de „părintele” cu pricina sau de profesorii școlii?) refuzăm să o acceptăm. Fiindcă cunoaștem prea bine învățătorimea din județul Aradului, ca să dăm cuiva crezământ că aceasta învățătorime n'ar fi la datorie.

Cazul dela liceul de fete

Și mai tipic se făgăduiește însă celalalt caz, tot dela examenele de admitere. Cel dela liceul de fete „Elena Ghiza Birta”.

Se spun, prin presă și din gură în gură, lucruri cu adevărat monstruoase despre ceea ce s'ar fi putut petrece la examenele de admitere ale acestui liceu.

Că s'ar fi pus fiecărei candidate întrebarea: „De unde ești? Ce e tatăl tău?” Și încă — ceea ce nu ne vine să credem — că onoratele examinatoare ar fi șoșotit între ele răzând, când câte-e candidată spunea despre tatăl său că-i plugar.

Că s'ar fi respins aproape fără excepție toate candidatele dela țară.

Că dintre cele dela orașe s'ar fi preferat minoritarele.

Că dintre reușite, vreo 45 la sută minoritare.

Că au căzut premiante române, iar altele n'au luat decât media 6.06 sau alte medii sub 7, în schimb minoritarele au luat note maxime.

Că ar fi excelat în special minoritarele unei învățătoare delegată sau aleasă mereu de câțiva ani în șir în comisia de examinare a acestui liceu.

Că — spre a se ajunge la asemenea rezultate, — s'ar fi

De toate și amestecate...

Ponova e trimis în judecată pentru asasinat cu premeditare

— Calificarea crimei a fost schimbată —

După terminarea instrucției asasinatului lui Sterie Ciurmeti, d. prim-procuror Alex. Procop-Dumitrescu prin rechizitoriul său, a încadrat ca autor principal al acestei crime, pe comisarul șef al circ. 12-a de poliție, Ioan Ponova, fiind pasibil de pedeapsa „asasinatului cu premeditare și voință”, cfm. art. 225, 226, 227, 232 și 165 c. p., iar pe comisarul Negrescu Aurelian ca complice la asasinat.

D. judecător de instrucție Ionel Stănescu, titularul cabinetului 7 de instrucție a schimbat calificarea în cazul acestor doi comisari, în urma ordonanței definitive de trimitere în judecată, pentru Ponova: „complice necesar”, și pentru Negrescu: „complice simplu”, considerându-se că autorul principal ar fi necunoscut.

Aceasta în semna că ancheta nu înceta aici, ci trebuia să continue pentru aflarea adevăratului criminal. Nu s'a procedat ci s'a făcut schimbările de mai jos.

Dosarul instrucției acestui asasinat a fost remis apoi Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de apel din Capitală.

D. procuror general Codin Ștefănescu examinând toate piesele din dosar, a con-

chis erii după amiază la darea rechizitoriului său, confirmând încheerile primului-procuror a tribunalului.

În urma acestui rechizitoriu dat de o instanță supremă și definitivă, comisarul șef Ponova e trimis în judecată sub stare de arest pentru „asasinat cu premeditare”, iar comisarul Negrescu pentru complicitate.

Serbare

Eri a avut loc în sala Teatrului de vară, serbarea de sfârșit de an, a grădinelor de copii mici nr. 1 și nr. 5 din Arad, conduse de d-rele Tomoșiu.

Micuții „artiști” s'au produs bine în diferitele, piese, dansuri, recitări, cari figurau în program.

S'au distins următorii „artiști”: Ionel Ilie, Lang Lotte, Fekete Carol, Dănes Oscar, Ivanof Ilie, Viorica Indrișca, Petru Olariu, Crișan Elena, Demian, și alți unelți pe cari din lipsa de loc nu-i mai înșirăm.

Micuța Doina Crista a cântat cu mult talent la vioară.

D-rele conducătoare Tomoșiu merită toată lauda, pentru munca depusă cu micuții elevi, pentru a da o astfel de serbare, cărui program a delectat, timp de două ore, publicul spectator. S'a adevărit încă odată preverbul nu locul sfîrșite omul, ci omul locul.

t. m.

POȘTA REDACȚIEI

Rugăm pe toți corespondenții și colaboratorii noștri, ca în viitor, să trimită manuscrise numai la redacția din Arad.

Cinematograf

CENTRAL

Programul de azi!

Omul invizibil

După romanul lui H. G. Wells

În rolul principal:

Glorie Stuart, Claude Resin

Reprezentările

la orele 7.15 și 9.15 seara

Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi!

Marchizul de S

cu Lilian Harvey

și Conrad Veidt

Reprezentările

la orele 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi ultima oară!

Tavan deschis! Sală răcoroasă!

REMO, jungla morții

Marele film din pădurile seculare!

Lei 10—15—20.

La orele 7.15, și 9.15.

Vine! O poveste veselă! Operetă!

Idilă imperială!

Karl Ludwig Diel, Paul Hörbiger, Gretl Theimer, Ellen Richter, Paul Otto, Anton Pointner

Rugăm pe toți abonații în restanță, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.

MO CINGARELLI CINGARETE,

Hăi hi hind dumnetale bdiat dăstiept, macaronarule, da no brodiși cu Iancu al nost. Nu-i pă cum scri-seși în carte, cdi dă fătă taliană, darar bengian iel. Ați hi havând și voi corciații voști, poate și mai tu-ciurii și mai dihai deodă hal nost, da Iancu nost nu să trage dăn vorba aia cum hăi spuseși... a încurcare. Ehehei stie iel sireacu sancurce tare multe și nare de-ște la labe pă căți ia legat la gard, hân cap cu tasu soeru, popa, deh, dăla Arad, da nui zo, dă loc flașnetar. Hare iel, hăi dăstiept și ceva muzăcanți pân neamu lui, niște vioristi și țambalagii clasa unu, ba mai nou am hăuzat cai zăce și iel fain da tot dă când sa boierăt dăn muzăca hăia cu diavolu hân cutie, da saude tomna la voi să răpiproca. Radeo... care pa limba noa-stă mai face: slerge-o, cai împuțat brânza, da tot nu-i dăn neamu vost. Iel, sa nam parte da piranda și de puradeii mei daca mint, ai dăstiept, n'am cei face, ca supt lapce dăla căteaua Feda când lo aruncat tdiându dăn cort, da nam auzid ca sa hi mancat și broaște și carne da măd. Ce sați spun? Poate. Mai știți? Dă nevoie să să hi spureatd și așa.

Cu pordeia ialtfel. Numele lui dă famelie vine dăla conci, conciu dă păr, bre, dă purteau șil mai poartă să astăzi bulibași. Să iel ie neam dă bulibaș dă fusari să lingurari.

Da dacă țâneți așa mult sa hie al vost, țâneți zo? sa hie! Noi mai gasăm. Are Iancu dăstui frați, dacă nu dulei da cruce și tot aia ai. Hii sâgur ca nom ramâne pa jos...

Serbus!

Lica Rete

România tratează un Scelerata gens rustica...

(Continuare din pagina I-a).

există vinovații, să le pedepsească în chipul cel mai exemplar.

Iar până la o anchetă, cerem să se anuleze examenele dela liceul de fete, deoarece — precum ni se spune — una dintre membrele comisiei n'avea drept să examineze, deoarece nu e profesoară titulară.

„Cetiți ECOUL”

Până acum știrea n'a fost desmințită.

Correspondentul special al „Agence Economique et Financière” afirmă că tratativele între România și Franța pentru realizarea unui împrumut român au făcut progrese considerabile. Ar fi vorba de un împrumut de un termen mediu garantat de redevențele de petrol ale statului. Agenția franceză mai afirmă că un grup franco-belgian a și făcut propuneri în acelaș sens.

„Massele nu se mai impresionează, nici nu aleargă sub imboldul irentismului, să smulgă stâlpii frontierelor impuse. Publicul unguresc mai contribuie, de bine de rău, chiar cu injurături, la câte o colecție publică a irentei, ori la serbările sportive, unde tineretul formează — cu trupurile lor — figuri alegorice, reprezentând marea vis al irentei maghiare. Dar această propagandă nu va îndemna niciodată oamenii, nici la acțiuni nici la sacrificii importante, chiar nici în cazul când protagoniștii propagandei irentismului ascund cu cea mai mare grijă egoismul lor material.”

„Propaganda internă are de scop să țină spiritele în continuă agitație. Ea nu realizează însă acest țel, deoarece urmărește avantajii materiale prin agitația sufletelor. Demascarea unor afaceri veroase în care era vorba despre comenzi de insigne irentiste la fabricilei unei țări „ocupante”, a desvăluit fapte care au compromis grav altruismul irentist.”

„Răul a început de sus. Dacă în ultimii 10 ani — scrie d. Papp — am fi transformat țara după noile frontiere și ne-am fi adaptat revendicările culturale economică și financiară realităților și n'am fi făcut altceva decât am fi urmărit întărirea forțelor națiunii; astăzi am avea o voință a noastră națională independentă (pag. 49). Dar prim-ministrul nu s'au ocupat de aceste transformări

radicale ale vieții publice, ci cu lucruri mai importante: ei au ținut discursuri, au organizat vânători, au luptat împotriva tratatului dela Trianon și împotriva protocoalelor dela Geneva. Nici societatea nu urcăm marea alte scopuri decât restabilirea cu perseverență a vechei situații pierdute. Avântul tineretului este reprimat de bătrâni. De acei bătrâni cari au pierdut războiul și prin aceasta au pierdut și vechea Ungarie. Prin tineret se înțelege spiritul vremii care stie să țină seama de realități.”

„Acești bătrâni se amăgesc pe ei însăși, țara și pe străini, prin fasturi, procesiuni la zile mari de sărbătoare (ziua Sf. Ștefan) și alte mijloace de propagandă.

După multe asemenea încercări, ne-am trezit la realitatea că primiriile costisitoare ale oaspeților străini ne-au costat mult prea mult, ne-a adus prieteni la masa albă, dar la mesele verzi dela Londra, Paris și Geneva, alții ocupă locurile reprezentanților celorlalte țări alături de noi. Cu amar în suflet ne-am deșteptat în fața realității, că nu putem conta pe nimeni.”

„Am dus tratative în străinătate, ale căror rezultate au fost sărbătorite în țară cu mare fast și abia după ani de zile îndrăzneam cineva să recunoască că aceste tratative au dat în realitate rezultate defavorabile, adevărate pilule amare învelite în staniolul strălucitor.”

Observator

Revizuirea:

„O necesitate” după publicistul englez Hessel-Tiltman

„O șmecherie a domnilor”, spune un țaran maghiar

„O naivitate”, afirmă un scriitor maghiar din Budapesta

La Londra a apărut acum câțva timp, cartea d-lui H. Hessel-Tiltman, intitulată „Peasant Europe”.

D. Hessel se ocupă în lucrarea sa de problemele economice și sociale ale țăranilor din Europa. În capitolul 12, consacrat Ungariei, autorul spune următoarele:

„Întrebați pe guvernatorul Ungariei, ce este de făcut, și el vă va răspunde: „Unicul remediu este revizuirea tratatului dela Trianon”. Întrebați guvernul maghiar, și vă va răspunde: „Dați-ne teritoriile deslupite”. Întrebați Partidul Micilor Agricultori, cari susțin guvernul maghiar, și veți primi acelaș răspuns: „Rezolvați nedreptatea comisă la Trianon”. În fine, puneți aceiași întrebare țăranului maghiar și răspunsul lui va suna: „Revizuiți tratatul dela Trianon”.

Nu suntem în stare și nici nu ne însușim dreptul de a răspunde d-lui Hessel-Tiltman în numele demnității și partidelor maghiare.

Putem însă cita câteva fapte, în general bine documentate.

În ce privește Partidul Micilor Agricultori din Ungaria, acum un an un fruntaș al partidului, deputat bine cunoscut, a cerut în parlamentul

dela Budapesta, să se acorde țăranilor unguri cel puțin atâtea drepturi câte au ungurii în România. Astfel fiind, simpatia dintre guvernul maghiar și partidul țăranilor maghiari, despre care vorbește d. Hessel, pare a fi mai mult unilaterală.

Dar să trecem la chestiunea revizionismului.

Un proverb maghiar spune despre politică, că ea este „Schmecheria domnilor”. Stând de vorbă cu un conductor de tren din Ungaria, într-o călătorie dela Seghedin la Budapesta, acesta, fiu de țaran, cu o judecată sănătoasă, a caracterizat propaganda revizionistă exagerată a Ungariei, drept a doua șmecherie a domnilor. „Se tipăresc cărți și reviste — spunea conductorul de tren — se ridică monumente, se organizează serbări, străinii din toate țările vizitează palatele din Budapesta, unde sunt primiți cu fast și banchete somptuoase. Pentru toate acestea se cheltuiesc zeci de milioane, iar rezultatul este câteva duzini de cuvântări despre nedreptatea dela Trianon. Iar finalul aduce goluri imense în bugetul statului și lipsuri în gospodăria cetățenilor, cari nu se gândesc la schimbarea hotarelor sau război, ci

la un codru de pâine. Dar, ce să faci? Dacă nu urli cu lupii, nu ești un bun ungur.”

Astfel mi-a vorbit conducătorul I. Pap dela căile ferate maghiare.

Un alt ungur, al cărui nume este tot Papp, dar se scrie cu „pp” la sfârșitul numelui, adică un nobil, vorbește despre aceleași lucruri în cartea sa, recent apărută la Budapesta, intitulată „Desemnul moral al Ungariei de astăzi”. Iată ce spune d. Eugen Papp, în cartea sa, despre irentism, despre politica internă și despre politica externă maghiară:

„Dacă viața conține ceva sfânt, aceasta trebuie să fie în primul rând ideea irentistă. Nimeni nu contestă că apostolii, heralzii și samsarii irentismului nu au urmărit scopuri laudabile, când au lansat lozincă: „Nu, nu, niciodată!” (Nem, nem, soha!). Rezultatele negative ale celor 15 ani de activitate se explică prin dificultățile întâmpinate în politica externă. Ideea irentismului a devenit obositoare, datorită faptului că promotorii ei vor să o transforme în sursă de venituri.

Aceștia au fost atât de pricepuți, încât au comercializat ideea (Nem, nem, soha!), care a apărut ca reclamă pe ciorapii de damă, pe sticlele de șampanie, pe tălpile de pantofi și chiar pe tăblițele fixate pe uși. Astfel, a luat ființă, pe lângă irentismul ideal și cel industrial și comercial.

În fața acestei situațiuni, ce mai rămâne din idealul ireden-

tismului?”

„Massele nu se mai impresionează, nici nu aleargă sub imboldul irentismului, să smulgă stâlpii frontierelor impuse. Publicul unguresc mai contribuie, de bine de rău, chiar cu injurături, la câte o colecție publică a irentei, ori la serbările sportive, unde tineretul formează — cu trupurile lor — figuri alegorice, reprezentând marea vis al irentei maghiare. Dar această propagandă nu va îndemna niciodată oamenii, nici la acțiuni nici la sacrificii importante, chiar nici în cazul când protagoniștii propagandei irentismului ascund cu cea mai mare grijă egoismul lor material.”

„Propaganda internă are de scop să țină spiritele în continuă agitație. Ea nu realizează însă acest țel, deoarece urmărește avantajii materiale prin agitația sufletelor. Demascarea unor afaceri veroase în care era vorba despre comenzi de insigne irentiste la fabricilei unei țări „ocupante”, a desvăluit fapte care au compromis grav altruismul irentist.”

„Răul a început de sus. Dacă în ultimii 10 ani — scrie d. Papp — am fi transformat țara după noile frontiere și ne-am fi adaptat revendicările culturale economică și financiară realităților și n'am fi făcut altceva decât am fi urmărit întărirea forțelor națiunii; astăzi am avea o voință a noastră națională independentă (pag. 49). Dar prim-ministrul nu s'au ocupat de aceste transformări

Vieța sportivă

Știri din Arad

Iarăș se complică situația politică?

CFR a făcut match nul cu AMEFA

Eri a avut loc pe Arena Gloria CFR în fața a lor 2500 spectatori, matchul pentru Divizia Națională: CFR—AMEFA.

Formațiile:

La „signalul” arbitrilor dr. Tunea s'au aliniat pe teren, cele două echipe, și-au aliniat următoarele formații:

CFR: Theimler—Roșculeț, Ujlaki—Radu, Wetzer II, Cuedan, —Stănescu, Vintilă, Barbu, Gaiducovici, Attila.
AMEFA: Bugariu - Reinhardt, Csajka-Lingurar, Dvorsák, Tóth —Gerold, Szinder, Blaskovics, Karabell, Podruschek.

Repriza I-a.

CFR începe jocul, și primul atac al feroviarilor se lovește de rezistența lui Blaskovics. Combinațiile frumoase ale ceferștilor au drept rezultat câteva cornere. În minutul 30 AMEFA are drept la un corner, în timpul căruia, în fața porții CFR ului. Theimler lovește pe Szinder, care cade jos și timp de două minute nu este în stare să mai joace. În minutul al 38-lea, Barbu II, duce mingea până în fața porții muncitorilor, dând-o lui Attila, a cărui lovitură este prinsă de Bugariu. La sfârșitul reprizei Gerold își ratează o lovitură, tot așa și Podruschek.

Repriza II-a.

În repriza a doua, feroviarii atacă mai mult. Linia lor de atac prezintă combinații frumoase. În minutul al 10-lea, ceferștii sunt în fața porții muncitorilor, însă acțiunea lor ratează. În minutul al 26-lea Bugariu apară frumos o minge de a lui Barbu. În minutul al 38-lea Attila, ratează o situație de înviat.

Jocul. Un mare interes a premers matchului CFR-AMEFA. Aceasta din cauza șanselor aproape egale ce le aveau echipele adverse.

AMEFA n'a fost în stare să repeteze jocul, tehnica, pe care a desfășurat-o în ultimele matchuri, mai ales că ceferștii bucureșteni au jucat foarte bine.

CFR a dominat aproape tot timpul.

AMEFA n'a putut răsufla tot timpul matchului din cauza presiunii atacurilor feroviarilor. Muncitorii arădani, n'au primit sfatul nostru. Așa că, au jucat ca de obicei dur. N'au lăsat minte din exemplul dat de matchul Universitatea—UDR. Jucătorii AMEFA-i nu vor să înțeleagă că se poate face sport și fără brutalități.

CFR a dat dovadă de multă tehnică și însuflețire. Barbu II a fost lamentabil de prost.

Publicul. Au fost unii — reporterii muncitorilor — cari au învinuit bucureștenii de dușitate. Ce este mai dureros este că și unii Români au fost de părerea aceasta, acuzând feroviarilor de duritate, de brutalități. Noi am recomandat de multe ori publicului arădan, mai multă calmitate. La sport pentru ca să admiri jocul frumos, combinațiile frumoase, tehnica și însuflețirea jucătorilor. Și nu a jucătorilor unei echipe sau a altelei. Admiri și plăuți performanțele oricărui jucător, fie el din Gloria CFR, fie din AMEFA, fie din CFR, fie din Venus, etc. La sport se vine pornit de-acasă să plăuți numai pe AMEFA și să buidulești, sau în orice caz să primești cu ostilitate, pe CFR.

Eri am avut neplăcerea să

constat cu câtă ostilitate este primită o echipă românească — n'o fi ea pur românească, dar ce să-i faci. Strigăte, hui-duieli, în ungurește. Cu atâtea au găsit de bine să primească pe ceferști. Intre aceștia, cari au servit pe feroviar, cu astfel de însuflețită primire au fost și mulți Români. Durere... Florea Ostrov

D. I. Mihalache va merge din nou la Budapesta

D. Ion Mihalache va pleca din nou la Budapesta, de unde s'a întors de curând cu impresia că toată agitația revizionistă este dusă în mod artificial de conducători. Populația desinteresându-se complet de manifestațiile războinice, ba este chiar ostilă preocupărilor magnaților dela Budapesta.

A doua vizită a d-lui Mihalache urmărește să cerceteze sentimentele populației maghiare în restul țării, considerând că agitațiile dela Budapesta nu corespund adevăratelor sentimente maghiare, care ar fi profund pacifiste.

Expoziția școlii de industrie casnică din Arad

La sfârșitul fiecărui an școlar, am admirat frumoasele expoziții ale școlii cu titlul de mai sus. De fiecare dată ni-am întărit convingerea. că în acest institut de educație se muncеște asiduu și cu mult talent pentru cunoașterea artei românești.

Și în anul acesta, școala de industrie casnică a aranjat o astfel de expoziție a muncii de un an și lumea multă care a vizitat-o, a rămas foarte satisfăcută.

Am admirat și noi cele trei secții cari și-au expus rezultatele, și anume:

Secția covoare, a talentatei d-ne Stela Militaru. Elevele acestei secții au lucrat covoare în stil basarabean, muntean, oltean și frumoase covoare persiene.

Covoarele sunt cele mai de preț produse ale școlii și au stărnit multe discuții elogioase.

O altă secție, care s'a prezentat mai mult decât lăudabil este cea de țesătorie, condusă de d-șoara Eufrosina Verzan. Aici ni s'au prezentat variate, pânzeturi de borangic, alesiături românești, pentru mobile, frumoase costume naționale. Costumele naționale ne-au plăcut mult.

Secția de broderie a d-șoarei Demetra Artimescu expune frumoase broderii, remarcându-se, în deosebi, o mare varietate de batiste, garnituri pentru ceai, semne de carte, rame pentru fotografii.

Spațiul nu ne îngăduie a insista mai mult asupra acestei interesante expoziții, ținem însă să exprimăm sincere felicitări d-șoarei Irina Popescu, directoroarea școlii, întregului corp didactic al școlii și harnicelor eleve — pentru reușita acestei expoziții de artă românească.

Publicului arădan — îi recomandăm să viziteze expoziția din strada M. Eminescu.

Cețiți și răspândiți „ECOUL”

O nouă victimă a Mordului. Imprudența cauzează pierderea multor vieți. Astfel, mai des cad victime imprudenții lor, cei ce se duc să facă baie în Murașul liber. Aproape zilnic avem neplăcerea de a anunța cetitorilor, că s'a întâmplat câte un inec, care a costat viața unui om.

Ieri pe la orele 5 d. m., minorele Ileana Baur din Arad, str. Doamna Balașa nr. 152 și Margareta Tóth, din Arad, str. Tudor Vladimirescu, s'au dus să facă baie în Murașul liber, în dreptul străzii Teiul Doamnei. Fetita Margareta Tóth, voind să învețe să înoate, s'a înecat. Avea abia 12 ani. Cadavrul nu i-a fost încă pescuit. Ar fi de dorit, dat fiind numeroasele jertfe aduse de locuitorii Aradului Murașului, ca aceia cari nu știu să înoate, să nu meargă să facă baie în Murașul liber. Aceasta pentru a nu se mai întâmpla necuri.

Precocitate... — Minorul Ladislau Zsoter, în vârstă de 14 ani, născut în Aradul-Nou și locuind în Arad, str. Horea 8, a fost înaintat chesturii locale, pentru un furt prin efracție săvârșit la Casa Culturală a Minorității, de unde a furat un acumulator, în valoare de 1000 de lei.

Sinucidere. — Locuitorul Gavra Perici, de 68 ani din Arad, str. Nouă nr. 4, s'a sinucis ieri noaptea, prin strangulare. Nefericitul suferă de o boală incurabilă.

Unele cercuri politice au început din nou să emită tot soiul de svonuri în legătură cu unele evenimente politice ce ar urma să se producă în cursul săptămânii viitoare. Sunt aceleași cercuri cari au lansat cu multă abilitate formula Averescu. Se spune, că s'ar schimba actuala formație ministerială, întrucât ar trebui să lasă neapărat din guvern una din marile

personalități ale politicii românești. Dacă șeful guvernului acceptă, guvernul liberal continuă: dacă nu, atunci vom avea o altă combinație politică cu sau fără mareșalul Averescu.

»Naționalul« — organul tineretului liberal — scriind aceste, nu poate face altceva decât să desmintă. Dar, mai ști? La noi desmintirile de cele mai multe ori confirmă...

Inceputul lichidării Hitlerismului

Un corespondent al ziarului „Wiener Zeitung” transmite din Berlin amănunte interesante asupra crizei intestinale ce bântuie în sânul organizațiilor național-socialiste din Germania. Corespondentul arată că în principalele orașe ale Germaniei se țin regulat întruniri clandestine, în pivnițe, hangare și afară în păduri, în cari se discută cu aprindere ridicându-se critici aspre la adresa conducătorilor.

Partidul național-socialist se află împărțit în monumentul de față în mai multe grupuri cu tendințe centrifugale și orice străduință pentru strângerea rândurilor este zadarnică. În cursul acestor întruniri secrete s'au făcut mai multe votări de încercare, membrii având să răspundă la următoarele întrebări:

1. În ce relațiuni sunteți cu Hitler?

2. Ce credeți despre politica economică a guvernului?

3. Ce părere aveți despre politica religioasă a partidului?

Hitler a obținut sufragii aproape unanime, politica religioasă și cea economică a guvernului a rămas însă în minoritate, membrii votând aproape cu toții împotriva politicii guvernului.

Cercurile politice, consideră criza hitlerismului ca foarte gravă, la disensiunile din sânul organizațiilor adăugându-se și „acțiunea antihitleristă” a partidelor catolice, semnalul, careia a fost dat de vicecancelarul von Papen, care a rostit cunoscutul discurs dela Marburg, care este considerat ca începutul lichidării hitlerismului.

Indivizi și păcate

Ultima lovitură a lui Schram

Faimosul controlor Schram zis „Simu” dela Administrația financiară de constatare Timișoara și-a semnat singur sentința

Schram János, căzând în cursa întinsă de noi a săvârșit ultima nerozie pe care putea s'o comită într'un moment de rădăcire împotriva situației sale nemeritate în slujbă și în dauna averii strânsă prin fraudă: Obligator de unul din superiori să ori să-și deie dimisia ori să ne acționeze în judecată, a ales calea cea din urmă, crezând-o mai ușoară.

Sântem deci dați în judecată de faimosul Schram, zis: „Simu”, pentru calomnie „prin presă”.

Exact ceea ce am dorit și noi.

Altfel coruptul și coruptorul, mituitul și mituitorul Schram János, zis „Simu” nici odată n'ar fi putut fi chemat la răspundere pentru toate nelegiuirile sale fapte pe cari le-a săvârșit ani de-a rândul de când funcționează în calitate de controlor și controlor-șef la Administrația financiară din Timișoara, cum și în timpul cât a funcționat la Cluj și alte localități din județul Cluj.

De câte ori a venit vre-o

inspecție sau anchetă împotriva sa și de câte ori sau și luat unele măsuri disciplinare împotriva numitului ticălos de către unii superiori ai săi, s'au găsit însă alții cari s'au lăsat convinși de intervențiunile unor politicieni veroși, sau de cele ale altor simpli traficanți de influență și l-au repus în mnașa slujbă dela Timișoara. Nici vorbă toate salturile făcute de Schram de a se menține și de a fi readus depe unde a fost mutat, înapoi la Timișoara, l-au costat sume mari de bani și cari adunate laolaltă dau o cifră fabuloasă.

Ne temem că în afară de dovezile ce-i vom administra, cu prilejul cercetărilor cari se vor face pentru a se stabili ce fel de „calomnie” estestăruitoare noastre precizări: că, n'are o stare civilă corectă; nu are studiile cerute de lege să îndeplinească condițiunile postului pe care-l ocupă; că, este un slujbaș incapabil și incorect; iar imobilele de milioane de lei, cumpă-

rate în Timișoara ca și aiurea, pe alte nume îi aparțin integrale lui, — vor eși la iveală între alte dedesubturi și sumele cheltuite cu diferiți intervenți sau protectori.

Nu mai așa putea să se dovedească ce fel de „Celinschi” este pretinsul capitalist care l'ar fi autorizat pe dumnealui să cumpere în numele său casa de peste un milion de lei din str. Văcărescu și cea din str. I. I. C. Brătianu, în valoare de 750.000 lei, ambele situate în Timișoara; tot astfel și averea pe care o posedă în județul Cluj, pentru ca apoi stabilindu-se că-i aparțin toate lui Schram János, să intre la controlul averilor și ele să revină în urmă statului păgubaș.

S'a „aranjat” el ce s'a „aranjat” până acum, reușind într'una să scape cu fața curată, indiferent de cât la costat, însă, acum i s'a înfundat!

»INTERCONTINENTALA«

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-MURI PE ÎNTREG GLOBUL

Firma König și Lazar acuzată de mari fraude fiscale

— Un denunț din 1932 —

Săptămâna trecută am reprodus după gazeta „Facla” din București, un reportaj despre manoperile firmei König și Lazar din Arad.

Ca urmare la acea reproducere, am primit la redacție, copia unui denunț ce s'a înaintat în 1932 ministerului de finanțe, contra firmei de transporturi, numită mai sus.

Reproducem câteva părți din acel denunț, urmând să-l comentăm mâine.

De ce s'a înființat „Grupul Român”?

Asupra acestei chestiuni denunțatorul scrie:

„Din surse foarte serioase, am luat la cunoștință că firma de transporturi König și Lazar din Arad, a făcut fraude considerabile la impozit, păgubind statul cu sume foarte importante. Iar la 1 Ianuarie 1932, au înființat o societate cu numele Grupul Român S. A. pentru a fi scutiți de impozitul fraudat în anii precedenți.”

Cum au fost impuși?

Denunțul continuă:

„...firma susnumită a fost impusă pe baza documen-

telor false, în anul 1930 cu Lei 190.000, iar în anul 1931 — tot în baza documentelor false — cu Lei 273.000, cu toate că în acești 2 ani beneficiul lor a fost de mai multe milioane. Numai de la CFR au primit ca „refacție” — în calitate de concesionari ai Grupajului CFR — câteva milioane de lei plătite de ghișeuul gării Arad.”

Vara la Karlsbad, iarna la Riviera

„Așa König Maximilian și Lazar Samuil — continuă denunțul — locuiesc în apartamente de câte 6 odăi... au automobil de turism, cu care varase duc, cu întreaga familie la Karlsbad, iar iarna pe Riviera. Toate aceste, dintr'un venit de 85.000 lei anual, de fiecare persoană, — după propriile lor declarații.”

Registrele în casa de lier

„Firma ține contabilitate dublă, iar registrele sunt închise în casa de fier din biroul lor” — susține denunțatorul. Apoi continuă, adresându-se ministerului de finanțe:

»Cu onoare vă rog să binevoiți a sechestra registrele aflate în ea, deoarece contabilul șef, care de altfel este cumnat cu unul din proprietari, — nu v'ar da informațiuni juste».

»Totodată Vă rog să binevoiți a face revizuirea registrelor împreună cu un expert în materie de expediție și camionaj, fiindcă »ținerea» acestora e complicată și cere experiențe speciale».

Nu adăugăm nimic, nu comentăm nimic. Ne exprimăm doar mirarea, că acestui denunț nu i s'a dat nici un curs, fiind desigur înmormântat în arhiva Ministerului de finanțe.

Un monument pentru Andreiu Mureșan

În ședința de Sâmbătă a Camerei în urma cererii deputatului Victor Moldovan, adunarea deputaților a învins să se cedeze jumătatea diurnei pe o zi pentru strângerea unui fond destinat ridicării unui monument lui Andreiu Mureșan.

Iarăși povestea cu blocul românesc dela Arad

Primum următoarele:

Domnule Director,

În absența mea din Arad, s'au produs în presa locală, unele discuțiuni cu privire la calitatea de membru în „Partidul Poporului”, a d-lui Protopop T. Marșeu.

Spre a nu rămâne vre-o neînțelegere asupra acestei chestiuni, vă rog să faceți loc, în coloanele prețiosului Dv ziar, următoarelor lămuriri:

Numai printr'o inadvertență s'a putut spune că d. Protopop a încetat de a face parte din cadrele „Partidului Poporului”. Și aceasta numai din cauză că în ultima vreme. Dsa, pentru motive de ordin cu totul par-

ticular, n'a mai activat efectiv în politică.

Dr. Protopop Marșeu însă, a rămas tot timpul, membru credincios al partidului din care face parte chiar dela înființarea lui. Și am credința că, în viitor, activitatea ce va desfășura, va fi de natură să înlăture orice îndoială asupra sentimentelor și ideilor de care este călăuzit în politică.

Mulțumindu-vă pentru ospitalitatea ce veți da acestor rânduri, — vă rog, Domnule Director, a crede în sentimentele mele de distinsă stimă.

Arad, 24 Iunie 1934.

General adjutant

N. Rădescu

Președintele organizației Partidului Poporului din Arad.

În chestia examenelor de admitere dela liceul „Ghiba-Birta”

Interesându-ne azi la d-na Florica Bucureșcu, directoarea liceului de fete „Elena Ghiba-Birta”, despre rezultatele examenelor de admitere în clasa I-a a școlii d-sale, cari au provocat o mare agitație în oraș, am primit următoarele lămuriri:

Liceul are în cl. I-a 110 locuri, dintre cari circa 20 sunt rezervate corigentelor școlii.

Pentru cele 90 locuri rămase, s'au prezentat 140 de candidați, dintre care 83 românce și 57 minoritare, în special evreice.

Dintre românce au căzut total opt (sub media 5), iar sub media 6 vreo 26.

Dintre minoritare au căzut total 10, iar sub media 6 circa 25.

Lista nu ni-a fost pusă la dispoziție, deoarece nu va fi gata decât de seară.

În ce privește felul cum s'a făcut examenul, d-na directo-

re ni-a arătat că n'a fost public, deoarece regulamentul nu prevede că e public; „mă miră, a spus d-sa, că la alte școli din Arad nu s'a ținut în același chip”.

Relativ la instituirea delegată în comisie (d-na Grapini), ni s'a arătat că a fost delegată de inspectorat, și că a funcționat anul trecut la cl. III primară, deci n'avea absolvente pe cari să le protejeze. D-na Grapini n'a fost delegată și n'anii precedenți; atunci a făcut parte din comisie d-na Gașpar, iar mai înainte d-ra Cornea.

Di Titulescu va petrece vara în țară

D. Titulescu, ministru de externe, care obișnuia să-și petreacă vara în străinătate, va rămâne de data aceasta în țară. D-sa a declarat amicilor, că își va face vilegiatura la Băile Herculane.

Doleanțele minorității germane din Ungaria

Guvernul maghiar „n'are timp” să le satisfacă

Între guvernul maghiar și societatea culturală a germanilor din Ungaria se urmează de vre-un an tratative, în scopul — așa vine vorba — al satisfacerii doleanțelor culturale a minorității germane.

Până în momentul de față însă, aceste discuțiuni au dat numai rezultate negative, rezumându-se la promisiunile platoniche ale oficialităților ungarești.

Fostul ministru de externe, Gustav Gratz, președintele societății culturale germane din Ungaria ales recant în această funcție în urma morții lui Iacob Bleyer, a publicat în mai multe ziare din Budapesta, articole privitoare la tratativele duse de d-sa cu reprezentanții guvernului, articole în care încearcă să justifice procedeul guvernului maghiar. D. Gratz afirmă că numeroasele preocupări de ordin economic au împiedecat guvernul maghiar de a se ocupa de problemele culturale ale minorității germane din Ungaria.

Ce ar fi dacă și România ar zice că „n'are timp”?

„Ziarul „Arnstaedter-Zetung”, ocupându-se de articolul publicat de d. Gratz, întreaba: „Ce-ar spune în Ungaria, de pildă, dacă guvernul român ar găsi de cuvință să motiveze neglijarea diferitelor deziderate ale minorității maghiare din România, sub pretextul că, fiind ocupat cu probleme de ordin economic, din lipsă de timp, e nevoit să amâne soluționarea dezideratelor minorității ungarești?”

„Minoritățile germane din Ungaria, — continuă ziarul — de ani de zile cer înființarea

unui liceu, la fel cum România a înființat în orașul Timișoara o școală similară pentru șvabi. D. Gratz mai afirmă că statul nu poate suporta cheltuielile înființării unei școli normale germane, obiecțiuni la cari ziarul „Arnstaedter-Zetung” răspunde că minoritățile contribuiesc la bugetul public la fel ca și națiunea dominantă, și deci statul este obligat să se îngrijească și de instituțiile culturale pe seama minorităților.

O societate germană, condusă de ne-germani

Ziarul citat mai arată că felul cum a fost ales noul președinte al societății culturale germane din Ungaria, la sfârșitul lunii Maiu c.r., dovedește la chip elocvent că dezideratele germanilor din Ungaria nu sunt deloc asigurate. Pe lângă cei 22 membri din comitetul de conducere, au mar fost aleși 19 reprezentanți ai guvernului, între care se găsește și un slovac (!).

Societatea culturală a germanilor din Ungaria este unica organizație germană în această țară, în care minoritatea germană numără 600.000 membri. La adunarea societății ce a avut loc de curând, au participat 1000 șvabi din 130 comune. Fostul președinte al societății, profesorul universitar Iacob Bleyer, decedat în 1933, a dus o luptă aprigă împotriva guvernului maghiar, din cauza nerespectării drepturilor minorității germane din Ungaria, fapt pentru care s'a expus la demonstrațiuni și insulte, atât în calitate sa de profesor universitar, cât și în viața sa particulară, din partea studenților maghiari. Observator

O mare serbare sportivă la fabrica „Astra”

Grație generozității d-lui director Emanoil Șapira, la fabrica „Astra” din Arad a luat ființă, după cum se știe, un cerc sportiv al ucenicilor fabricii. După nu numai un de activitate, datorită tot d-lui director Em. Șapira, care a făcut mari sacrificii materiale pentru înzestrarea cercului cu toate cele necesare, acest cerc ne-a rezervat o foarte plăcută surpriză pentru ziua de Sâmbătă, când a avut loc, pe terenul fabricii, o mare serbare sportivă, la cari au participat, pe lângă ucenici, funcționarii și muncitorii din fabrică.

La serbarea a participat mult public, din oraș și dela fabrică, public care a răsplătit cu aplauze întrecerile de gimnastică. Am remarcat pe d-nii: Petre Popescu, inspector gral al muncii, ing. director R. Cărpinișan, Coriolan Lupșă, dr. N. Bonciocat, medicul și antrenorul insulețit al cercului, etc.

Oaspeții au fost primiți de d-na și d. director E. Șapira.

Pe teren s'a desfășurat întreceri de fugă, aruncare de disc și sulițe, alergare în saci, apoi frumoase exerciții de gimnastică, pregătite de d. Lipovan, sărituri în lungime și înălțime, stafetă, match de foot-ball și alte producțiuni. Toate probele au fost promite.

Nu dăm rezultate tehnice — căci acestea nu interesează în măsura interesului ce se depune la fabrică pentru promovarea sportului. Și aceste rezultate, nu întrec satisfacția tinerilor muncitori — cari se bucură de o atențiune atât de lăudabilă din partea conducerii uzinelor „Astra”.

Totuși, rezultatele tehnice obținute la serbare au fost remarcabile, mai ales că ele veneau după o activitate abia începută.

O mențiune specială pentru domnii funcționari ai „Astrei” — cari depun și ei multe eforturi pentru educația ucenicilor.

Rep.

Azi încep examenele de bacalaureat

Examenele de bacalaureat încep azi în toată țara. Este ultimul examen de bacalaureat după vechea lege a liceului cu 7 clase. Anul viitor nu va fi examen de bacalaureat deoarece elevii vor face 8 clase. Dăm mai jos comisiunile de bacalaureat din Arad, Timișoara, Orade, Deva, Sătmăr și Carei.

Comisia nr. 62 liceul băieți „Gojdu” Orade, localul lic. băieți Em. Gojdu, Orade. Dau examen elevii lic. băieți și fete Orade israelit Orade băieți și fete Beiuș. Președinte: T. Capidan, l. rom. prof. univ. Cluj; membri: Elena Teohari, fr. El. D-na București; Ion Lupu filos. Internat Iași; M. Paoastopol, ist. dr. lic. Iași; Ion Dragomir, geogr. lic. b. Cluj; Nichifor Elița, matem. București; Archir Iancu, șt. fiz. chim. Tg.-Jiu; Bolohan Clemansa, șt. nat. Buc.; Lazăr Nichi, l. latină lic. b. Arad.

Comisia nr. 63, lic. Diaconovici Loga, Timișoara, localul lic. b. Diac. Loga Timișoara. Dau examen elevii D. Loga, israelit Timișoara, băieți Oravița și Lugoj. Președinte: I. Gr. Botez, șt. nat. prof. univ. Iași; membri: N. Vasiliu, l. rom. Constanța; Cecilia Basilescu, franc. Buc.; Petre Popescu, filos. Sp. Haret, Buc.; P. Fodor, ist. dr. Gojdu Orade; Petre Suciu, geogr. Turda; Ștefan Negură, matem. fiz. Bărlad; H. Ionescu, l. latină, lic. Bacău.

Comisia nr. 65, lic. „Moise

Nicoară” Arad, localul lic. băieți Arad. Dau examen elevii lic. b. și fete romano-german Arad piarist Timișoara. Președinte: Onisifor Ghibu, fil. pr. univ. Cluj; membri: I. Negoescu, l. rom. Târgoviște; Elena Nicolau, l. franc. Constanța; Natalia Mitescu, ist. dr. Botoșani; Gociu Gh. geogr. seminar Buc.; P. Chirulescu, matem. lic. T. Severin; Hagiescu Zoe, fil. chim. nat. Buc.; Gh. Osadel, l. latină, lic. b. Fălțiceni.

Com. nr. 35, Sătmăr, localul lic. „M. Eminescu”. Dau examen elevii lic. băieți și fete Sighet, băieți și fete Sătmăr. Președ. Vranceanu Gh., matem. prof. univ. Cernăuți. Membri: Ilie Popescu, rom., lic. b. Sibiu; M. Decamp, fr., lic. b. Arad; P. Popescu, fil., lic. b. Buzău; Ion chim Rodeanu, ist., geogr., dr. lic. b. Orăștie. I. Manta, fiz. chim., sem. ped. Cluj. Fr. Cherești, șt. nat., b. Pitești. Coriolan Suciu, lat., băieți Blaj.

Com. nr. 40, Deva, localul lic. băieți Deva. Dau examen elevii lic. b. Deva, b. Bărlad; b. Petroșani, b. Orăștie. Președ. Tudor Vianu, filozof., prof. univ. București. Membri: Chinezu, rom., Barițiu, Cluj; Ștefănescu Charlotta, fr., Cărb. Iova, Cotruș Ioan, ist., geogr., dr., Orade. Em. Stoenescu, matem. băieți București. Al. Ispas, fiz. chim., b. Focșani. N. N. Morosan, șt. nat., b. Chișinău. I. novici L., lat., băieți Botoșani